

Otázka: Přímé daně

Předmět: Účetnictví

Přidal(a): veronika28

Přímé daně jsou zdaněním příjmu nebo majetku poplatníka. Jsou odváděny příslušnému finančnímu úřadu na základě písemného daňového přiznání poplatníka. Poplatníci je odvádí přímo do státního rozpočtu (plátce a poplatník je jedna osoba).

DAŇ = příjem veřejných rozpočtů (státního rozpočtu a místních rozpočtů), který ze zákona (povinně) odčerpává část důchodu subjektu (příjmu, majetku poplatníka), na nenávratném principu (společnost tyto peníze vynaloží podle potřeb, tedy nikoliv úměrně podle výše odvedené daně jednotlivců). Uspokojovány budou i potřeby těch, kteří daně vůbec neplatí (princip solidarity).

- stát potřebuje vybrat co nejvíce peněz, aby mohl rozvíjet své aktivity
- občané a firmy naopak chtějí odvádět co nejméně daní, aby jim zůstalo co nejvíce pro vlastní potřeby
- stát musí respektovat sociální únosnost daní

ZÁKLADNÍ POJMY:

- **poplatník - fyzická** či právnická osoba, z jejíž peněz je daň placena
- **plátce - fyzická** či právnická osoba, která má ze zákona povinnost odvést peníze státu
- **Základ daně - z** této částky se daň vypočítává
  - kvantitativně vyjádřený (zpravidla v peněžních jednotkách) předmět daně, vypočítává se z něj daň - např. hrubý zisk
- **daň - již** vypočítaná částka, kterou plátce odvede státu
- **sazba daně - slouží** k výpočtu daně ze základu daně, většinou určité procento
- **Předmět (objekt) daně**
  - důchod, příjem, majetek, výrobek, služba, úkon, na jehož základě se daň vyměřuje

Od roku 1993 má naše daňová soustava následující strukturu:

Přímé daně

- plátce a poplatník je jedna osoba
- občané nebo firmy ji odvádějí přímo do státního rozpočtu
- jsou vázány na konkrétní fyzickou nebo právnickou osobu - zdaňují její příjem nebo majetek

a) daně z příjmů: objektem daně je příjem

- daň z příjmu PO - podniky, instituce, které mají nějaký zisk
- daň z příjmu FO

b) majetkové daně: objektem zdanění je hmotná věc - majetek

- daň z nemovitostí - budovy a pozemky
- daň z dědická, darovací,
- daň z převodu nemovitostí
- daň silniční - z vlastnictví dopravních prostředků

Nepřímé daně

- plátce a poplatník jsou dvě různé osoby

- daň je hrazena z kapsy kupujícího (část ceny zboží), ovšem kupující nepodává žádné daňové přiznání a většinou ani nevnímá, že nějakou daň platí
- jsou vázány na jednotlivé druhy výrobků nebo služeb (dříve byly daně majetkové)

a) univerzální daň: na všechno spotřební zboží

- DPH

b) selektivní (výběrová) daň:

- spotřební daň

c) od 1.1.2008 jsou vybírány nové daně k ochraně životního prostředí:

- Daň ze zemního plynu,
- Daň z pevných paliv
- Daň z elektřiny.

Přímé daně - Důchodové:

DAŇ Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB

Poplatníci

- fyzické osoby, které mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují
- povinnost se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Plátcí daně:

- **podnikatelé** platí daň sami za sebe (plátce je shodný s poplatníkem),
- **u zaměstnanců** odvádí zálohy na daň **zaměstnavatel** a po skončení roku podává přiznání buď také zaměstnavatel, nebo sám zaměstnanec (pokud má více příjmů u více zaměstnavatelů).

Předmět daně

- příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky
- příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti
- příjmy z kapitálového majetku
- příjmy z pronájmu
- ostatní příjmy

Základem daně z příjmu FO

- částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období (kalendářní rok) přesahují výdaje vynaložené na jejich udržení, dosažení a zajištění, (pro zaměstnance je to jejich roční hrubý příjem)
- základ se zaokrouhlí na 100,- Kč dolů

Sazba daně

- daňovou povinnost vypočítáme ze základu daně
- od roku 2008 je jednotná daň z příjmu 15%

Slevy na dani

- FO má nárok na odečet slev na dani

Slevy na dani

Slevy	Roční	Měsíční
-------	-------	---------

Na poplatníka i důchodce	24 840 Kč	2 070 Kč
Částečný invalidní důchod	2 520 Kč	210 Kč
Plný invalidní důchod	5 040 Kč	420 Kč
Držitel průkazu ZTP/P	16 140 Kč	1 345 Kč
Student	4 020 Kč	335 Kč

Daňové zvýhodnění

- pokud FO vyživuje dítě, má nárok na daňové zvýhodnění pro toto dítě
- tuto částku si může odečíst od daně z příjmu po slevě
- pokud tato částka převyšuje zálohu na daň z příjmu po slevě, dostává ji naopak FO od státu ve formě daňového bonusu

Zdaňovací období je kalendářní rok, popřípadě hospodářský rok. Po skončení zdaňovacího období musí poplatník podat daňové přiznání za předešlý rok a vypočtenou daň uhradit. **Podnikatel sám za sebe může podat přiznání do 3 měsíců. Za své zaměstnance** zpracovává firma přiznání do 15. února a zaměstnanec přiznání pouze podepíše. V průběhu roku poplatník platí zálohy (u zaměstnance jsou každý měsíc strhávány z výplaty) a **při ročním daňovém přiznání je vyúčtuje.**

DAŇ Z PŘÍJMU PRÁVNICKÝCH OSOB

- Tato část zákona je již výrazně jednodušší, protože u právnických osob nezohledňujeme žádná sociální hlediska jako u osob fyzických.
- **Poplatníci daně** jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami (**právnické osoby**). Od daně se osvobozuje centrální banka ČR. Poplatníci daně jsou **současně plátcí daně.**
- **Zdaňovací období je kalendářní rok nebo hospodářský rok**
- **Předmětem daně** jsou výnosy z veškeré činnosti a nakládání s majetkem, kromě výjimek.
- **Základ daně je zisk**, který zjistíme z účetnictví, takže vypočítáme

- výnosy - náklady = výsledek hospodaření, (sazba daně z příjmu právnických osob je pro rok 2011 19 %)
- Pokud právnická osoba vykáže zisk, tento zisk zdaní daní z příjmu právnických osob a zdaněný zisk zůstane ve firmě k rozšíření podnikání, dalším daním nepodléhá. **Pokud** však tento **zdaněný zisk chtějí využít společníci pro osobní spotřebu** (např. ve formě dividend, podílů na zisku apod.) **musí jej zdanit ještě zvláštní sazbou daně z příjmu (15 %)**. Tento zisk je tedy zdaněn dvakrát.)

Přímé daně - majetkové:

Daň z nemovitostí: Daň z nemovitosti je spojena s vlastnictvím nemovitosti, jejím plátcem i poplatníkem je majitel nemovitosti evidovaný na katastrálním úřadě.

Daň má dvě části:

- **1) daň z pozemků:** základem je cena pozemku dle vyhlášky, forma využívání pozemku u zemědělské půdy a lesů, u stavebních pozemků je to rozloha pozemku.
- **2) daň ze staveb:** kdy je základem půdorys nadzemní části stavby

Tato daň nezávisí na komerční ceně nemovitosti. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.

Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí:

- poplatník je zároveň plátce
- je to daň jednorázová
- sazba daně z převodu nemovitostí činí 4 % z ceny stanovené odhadem nebo prodejní ceny, podle toho, která je vyšší.

Sazba daně dědické a darovací závisí na výši převáděného majetku a vztahu mezi zúčastněnými osobami:

- **1) skupina:** příbuzní v řadě přímé (rodiče, děti, prarodiče, vnoučata, manželé atd.)
- **2) skupina:** příbuzní v řadě nepřímé (sourozenci, tety, strýčkové, bratřanci, sestřenice)

atd.)

- **3) skupina:** ostatní

Nejvyšší sazby daně jsou u třetí skupiny. Dědicové v první a druhé skupině jsou od daně dědické osvobozeni.

Daň silniční:

- předmětem daně jsou motorová vozidla, používána k podnikatelské činnosti.
- Poplatníkem i plátcem daně je majitel vozidla, uvedený v technickém průkazu vozidla

Sazba daně:

- u osobních automobilů závisí na objemu válců v motoru
- u nákladních automobilů na hmotnosti a počtu náprav

Zdaňovací období je kalendářní rok, při němž podnikatel může platit zálohy a do konce ledna následujícího roku je může vyúčtovat.

Používá-li pro služební cestu své vozidlo zaměstnanec, může podnikatel využít paušál denní sazby daně. Připravuje se daňové zvýhodnění pro vozidla s nižšími emisemi a hybridní vozidla.